Ett kvinnoöde från 1860-talet -
Katarina Josefina Olsdotter "Kas-Fina"

Finas far Olof Matson föddes 1828 i Österns där fadern var nybyggare. Återkommande noteringar i kyrkböckerna vittnar om att han talade otydligt och dåligt. Olof lämnade hemmet 19 år gammal och tog sin första drängplats i Rangarnö. Där stannade han i sex år innan han 1853 kom till Västernäs. Efter ytterligare nio år kom han så 1862 till Senneby som dräng. Trettiofem år gammal gifter han sig 1864 med den två år äldre Maja Greta Matsdotter. Hon var född i Backa 1826. Den första pigtjänsten får Maja Greta i Senneby. Dit flyttar hon 1849. Förutom ett år i Rangarnö 1856-1857 är hon kvar i Senneby som piga till hon gifter sig.

Vid giftermålet låter Olof bygga ett torp, i närheten av Kasberget, på mark som tillhörde den gård som Olof hade tjänst som dräng. (5:1). Redan två månader efter vigsels föds deras dotter Margareta Charlotta och 1865 föds "Kasfina" eller Katarina Josefina som var hennes dopnamn. När flickorna är endast sex och sju år gamla avlider Maja Greta och Olof får nu ensam ta ansvar för barnen.

Fina lämnar hemmet 1884 och tar först tjänst i Söderfjäll och sedan i Tomta innan hon 1886 kommer till Södersund. Här föder hon 1888 sonen Johan Daniel. Hon flyttar nu tillbaka till torpet i Senneby med sin son där fadern och systern fortfarande bor kvar. Fina föder här 1892 sitt andra barn, sonen Karl och 1894 får hon dottern Anna Josefina.

Nu följer några tunga år för Fina. Hon tvingas 1897 lämna äldsta sonen Johan Daniel till fosterhem. Fosterföräldrar blev smeden Johan Verner Karlsson och hans hustru Kristina Karolina Andersson i Zvilunda i Roslagsbro. De var tidigare barnlösa men fick sen ytterliggare fem barn varav två tvillingflickor. Familjen flyttade 1901 till Väddö och arrenderar under tre år ett hemman i Norra Massum. De flyttar på nytt 1904, nu till Senneby där Johan Verner skrivs som utjordsägare i Nor. Johan Daniel som nu tagit efternamnet Karlsson lämnar hemmet 1905 och har drängtjänster i Söderby Karl, Roslagsbro och Häverö innan han 1908 dyker upp vid modern i Senneby. Efter några månader flyttar han till Stockholm och därefter har hans öde inte följts.

Finas far går bort i magsjuka 1898, 70 år gammal. Han har då levt som änkling i 27 år. Tillgångarna i hemmet var få och boupptecknigen visar på ett underskott. Året därpå går även Finas syster Margareta Charlotta bort. Hon hade haft några pigtjänster i Väddö, var fortfarande ogift och bodde sedan några år på torpet i Senneby. Det var lungsoten som tog hennes liv och hon blev endast 34 år gammal. En tredje familjesorg inträffade 1900 då dottern Anna Josefina går bort i difteri, tre månader efter sin sexårsdag.

Fina är kvar på torpet med sin hemmavarande son Karl när hon 1902 föder hon sitt fjärde barn, dottern Nanna Ingeborg. I likhet med hennes tre tidigare barn finns inga noteringar i kyrkböckerna om vilka som var fäder. Sannolikt gick rykten i byarna men för det offentliga förblev det okänt.

Karl lämnar hemmet sexton år gammal och har tjänster som dräng i Södersund och Söderfjäll Han gifter sig 1913 och var bosatt i Trästa när han gick bort 1961. Nanny Ingeborg lämnar modern 1917 och har tjänst som tjänarinna i Norra Edeby och Norrsund innan hon 1921 lämnar Väddö och flyttar till Stockholm.
När Nanny har lämnat hemmet är Fina 52 år. Ingen hög ålder men hon står nu helt ensam. Hon har levt ett hårt liv och har inte längre möjlighet att svara för sin egen försörjning. 1918 skrivs hon in på "försörjningshemmet" i Älmsta. Där avlider Kas-Fina 1942, en knapp vecka innan hon skall fylla 77 år.

Sammanställt av Lars-Erik Norlin i mars 2014